แนวทางในการก่อตั้ง ถือหุ้น และดำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทย

นายอยุทธ์ จามิกรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 ISBN 974-638-870-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FORMATION SHARE HOLDING AND OPERATION OF LIMITED COMPANY OF LOCAL ADMINISTRATION IN THAILAND

Mr. Ayuth Chamikorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-870-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัคขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

โดย

นายอยุทธ์ จามิกรณ์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ศุภถักษณ์ พินิจภูวคล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ คร.สมคิด เถิศไพฑูรย์

บัณฑิควิทยาลัย จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> คณบดีบัณฑิควิทยาลัย (สาสตราจารย์ นายแพท่ัย์ สุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ไมล ไม่ ประชานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ คร. กมลชัย รัตนสกาววงศ์)

A เล่น (6H ข30 > อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ศุภลักษณ์ พินิจภูวคล)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ คร. สมคิด เลิศไพทูรย์)

า. กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงใกร)

and the second of

อยุทธ์ จามิกรณ์: แนวทางในการก่อตั้ง ถือหุ้น และดำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย (FORMATION SHARE HOLDING AND OPERATION OF LIMITED COMPANY OF LOCAL ADMINISTRATION IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รศ.ดร.สมคิด เลิศไพทูรย์, 138 หน้า. ISBN 974-638-870-3

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางในการก่อตั้ง ถือหุ้น และดำเนินงานบริษัทจำกัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมีการก่อตั้งหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดเพื่อประกอบกิจการค้าขายต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย และบริษัทจำกัดที่ ก่อตั้งขึ้นนั้นมีการดำเนินงานที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุพื่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทยไม่นิยมที่จะก่อตั้ง หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้เคยก่อตั้งขึ้นนั้นไม่ประสบความ สำเร็จในการดำเนินกิจการเท่าพี่ควร เกิดขึ้นเนื่องจากปัญหาที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และปัญหาทางด้านการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายเพื่อให้ เอื้ออำนวยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการก่อตั้งหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดมากยิ่งขึ้น และบัญญัติกฎหมาย ใหม่ขึ้นเพื่อกำหนดถึงมาตรการในการควบคุมกำกับการบริหารและดำเนินงานของบริษัทจำกัดจากรัฐและองค์ กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การก่อตั้งบริษัทจำกัดทั้งนี้เพื่อให้การก่อตั้ง ถือหุ้น และดำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ภาควิชา นิติศาสตร์ สาขาวิชา นิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ......ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

C770056 : MAJOR LAW

KEY WORD: FORMATION / SHARE HOLDING / OPERATION / LIMITED COMPANY / LOCAL ADMINISTRATION / THAILAND

AYUTH CHAMIKORN: FORMATION SHARE HOLDING AND OPERATION OF LIMITED COMPANY OF LOCAL ADMINISTRATION IN THAILAND. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. SUPPALAK PINIJPHUVADOL, Ph.D.THESIS CO-ADVISOR. PROF. SOMKID LERTPAITOON, Ph.D. 138 pp. ISBN 974-638-870-3.

The purpose of this thesis is to discuss the directives of formation, shareholding, and operation of limited companies by local administration in order to enable the local administration to form the companies and hold its shares in various transactions and also to permit the established companies to operate to the best interests of the community.

From the emperical study, two major problems, inducing the local administration does not want either to form limited companies or to hold its shares and causing already formed limited companies do not quite succeed in operation, have been explored. One is the problems deriving from relevant legal provisions and the other is local administration's financial problems.

Therefore, Local Administration Acts shall be revised in order to facilitate local administration in forming limited companies and holding its shares. Besides, enacting new laws to rule principles governing the administration and operation of the limited companies shall also be taken into account. This is to enhance states and local administration to govern such administration and operation of the companies.

Finally, financial supports should be granted to local administration, so it would be of capacity to form and operate limited companies and hold its shares, contributing benefits to the community to the largest extent.

ภาควิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	นิติศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2540	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ คร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่อผู้เขียน อย่างยิ่ง ทั้งในด้านการแก้ไขโครงร่าง การให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นต่างๆรวมถึงการแปลภาษา ต่างประเทศ (ฝรั่งเศส) อันทำให้ผู้เขียนได้รับความรู้ทางวิชาการ ตลอดจนมีวิธีคิดที่เป็นระบบในการ วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ศุภลักษณ์ พินิจภูวคล ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียนอีกเช่นกัน โดยได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ท่านรองศาสตราจารย์ คร.กมลชัย รัตนสกาววงศ์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง ท่านรองศาสตราจารย์ สำเรียง เฆมเกรียงใกร ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ท่านรองศาสตราจารย์ คร.จรัส สุวรรณมาลา ที่ กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำรวมถึงให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้เขียนอันทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ คุณสุรินทร์ ฟักขำ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และ ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้เขียนเป็นอย่างดี

สุคท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อบิคา และ มารคา ที่คอยเป็นกำลังใจ อบรมสั่งสอน อุปการะเลี้ยงคู และสนับสนุนผู้เขียนในทุกๆ ค้านอย่างคียิ่งตลอคมา และขอขอบพระคุณ ต่อพี่น้อง และ บรรคามิตรสหายของผู้เขียนที่คอยเป็นกำลังใจ และ ช่วยจัคพิมพ์วิทยานิพนธ์ ตลอคจนช่วย เหลือในค้านต่าง ๆ แก่ผู้เขียนอย่างคียิ่งตลอคมา

สารบัญ

	•	หน้า
บทคัคย	ງ່ອ	. 1
บทคัดเ	ข่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกร	รมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ប្តប្	ช
บทที่เ	บทน้ำ	
	1.1 สภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	1.3 สมมุติฐาน	
	1.4 ขอบเขตของการวิจัย	. 3
	1.5 วิธีการคำเนินการวิจัย	. 4
	1.6 ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับจากการวิจัย	. 4
บทที่ว	2 แนวความคิดและหลักเกณฑ์ในการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่น	
	2.1 ความหมายของบริการสาธารณะและบริการสาธารณะท้องถิ่น	. 5
	2.1.1 ความหมายของบริการสาธารณะ	. 5
	2.1.2 ความหมายของบริการสาธารณะท้องถิ่น	. 6
	2.2 หลักเกณฑ์ในการแบ่งแยกบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐ และบริการ	
	สาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	6
	2.2.1 หลักผลประโยชน์สาธารณะ	
	2.2.2 หลักประสิทธิภาพในการจัดการ	. 10
	2.3 ลักษณะของบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐ และบริการสาธารณะที่อยู่	
	ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	. 10
	2.3.1 ลักษณะของบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐ	11

2.3.2	ลักษณะของบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน	
	ท้องถิ่น	
2.4 วิธีก	ารจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	14
2.4.1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเอง	15
	2.4.1.1 ข้อคืของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่นโดยองค์กรปกครอง	
	ิ ส่วนท้องถิ่นจัดทำเอง	16
	2.4.1.2 ข้อเสียของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่นโดยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นจัคทำเอง	17
2.4.2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เอกชนจัคทำโคยสัญญาจ้างแรงงานหรือจ้างทำ	
	ของ	17
	2.4.2.1 ข้อคีของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่นโคยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นให้เอกชนจัคทำโคยสัญญาจ้างแรงงานหรือจ้างทำของ	19
	2.4.2.2 ข้อเสียของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่น โดยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นให้เอกชนจัคทำโคยสัญญาจ้างแรงงานหรือจ้างทำของ	19
2.4.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบให้เอกชนคำเนินการ โคยสัมปทาน	
	บริการสาธารณะท้องถิ่น	19
	2.4.3.1 ข้อคืของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่นโดยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นมอบให้เอกชนคำเนินการ โคยสัมปทานบริการ	
	สาธารณะท้องถิ่น	20
	2.4.3.2 ข้อเสียของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่น โดยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นมอบให้เอกชนคำเนินการ โคยสัมปทานบริการ	
	สาธารณะท้องถิ่น	21
2.4.4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	และหน่วยงานอื่นในรูปของ "สหการ"	21
	2.4.4.1 ข้อคืของการจัดทำบริการสาธารณะท้องถิ่นโดยองค์กรปกครอง	
	ส่วนท้องถิ่นจัดทำร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น	
	ในราไของ "สหการ"	

	3.1.2.3 ความสัมพันธ์ในการจัดตั้งและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วน	
	ท้องถิ่นกับรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	36
	3.1.2.3.1 ความสัมพันธ์กับรัฐ	36
	3.1.2.3.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	37
	3.2 ประเทศฝรั่งเศส	39
	3.2.1 แนวความคิดในการจัดตั้งวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น	39
	3.2.2 รูปแบบในการจัดตั้งและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น	10
	3.2.2.1 ประเภทกิจการและวัตถุประสงค์ของวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น 4	10
	3.2.2.2 ลักษณะการบริหารและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชน	
	ส่วนท้องถิ่น	4 1
	3.2.2.3 ความสัมพันธ์ในการจัดตั้งและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วน	
	ท้องถิ่นกับรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4 1
	3.2.2.3.1 ความสัมพันธ์กับรัฐ	41
	3.2.2.3.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	42
	3.3 ประเทศญี่ปุ่น	43
	3.3.1 แนวความคิดในการจัดตั้งวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น	
	3.3.2 รูปแบบในการจัคตั้งและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น	45
	3.2.1 ประเภทกิจการและวัตถุประสงค์ของวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น 4	45
	3.2.2 ลักษณะการบริหารและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วนท้องถิ่น ⁴	46
	3.2.3 ความสัมพันธ์ในการจัดตั้งและคำเนินงานของวิสาหกิจมหาชนส่วน-	
	ท้องถิ่นกับรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	3.2.3.1 ความสัมพันธ์กับรัฐ	49
	3.2.3.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	51
าเพล <i>์</i>	แนวความคิดและหลักเกณฑ์ในการก่อตั้ง ถือหุ้น และการคำเนินงานบริษัทจำกัดของ	
บทท4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	
	4.1 แนวความคิดและเหตุผลในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัดของ	
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	53
	C 1.111 E 1111 C 111 T 111 C 111 T 111 C 111 T 111 C 1	

4.1.1 แนวความคิดในการก่อตั้ง ถือหุ้น และดำเนินงานบริษัทจำกัดของ	
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	53
4.1.2 เหตุผลในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัดของ	
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	54
4.2 หลักเกณฑ์ในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	61
4.2.1 พิจารณาตามพระราชบัญญัติจัคตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	61
4.2.1.1 กรณีที่บริษัทจำกัดมีเอกชนเข้าถือหุ้นรวมอยู่ด้วย	
4.2.1.2 กรณีที่บริษัทจำกัดไม่มีเอกชนเข้าถือหุ้นรวมอยู่ด้วย	
4.2.2 พิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือคำเนินการ	
ในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535	66
- 4.2.3 พิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย หุ้นส่วนและบริษัท	
4.3 สถานะทางกฎหมายของบริษัทจำกัดที่ก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานโดยองค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	71
4.3.1 พิจารณาตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็น "รัฐวิสาหกิจ" ตามกฎหมายไทย	
4.3.1.1 ความหมายและหลักเกณฑ์ในการคำเนินงานุของ "รัฐวิสาหกิจ"	
ตามกฎหมายไทย	.71
4.3.1.1.1 ความหมายของ "รัฐวิสาหกิจ" ตามกฎหมายไทย	
4.3.1.1.2 หลักเกณฑ์ในการคำเนินงานของ "รัฐวิสาหกิจ"	
ตามกฎหมายไทย	.73
4.3.1.2 บริษัทจำกัดที่ก่อตั้ง หรือถือหุ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
ไม่เป็น "รัฐวิสาหกิจ" ตามกฎหมายไทย	79
4.3.1.3 เปรียบเทียบวิธีการก่อตั้ง และคำเนินงานของรัฐวิสาหกิจกับบริษัทจำกัด	
ที่ก่อตั้ง หรือถือหุ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	83
4.3.2 พิจารณาตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็น "วิสาหกิจมหาชน"	. 84
4.3.2.1 หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเป็น "วิสาหกิจมหาชน"	. 84
4.3.2.2 บริษัทจำกัดที่ก่อตั้ง หรือถือหุ้น โคยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
เป็น "วิสาหกิจมหาชน" ประเภทหนึ่งตามข้อความคิคว่าด้วย	
"วิสาหกิจมหาชน"	87

4.3.3 พิจารณาตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็น "นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน"	.88
4.3.3.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็น "นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน"	.88
4.3.3.2 บริษัทจำกัคที่ก่อตั้งหรือถือหุ้น โคยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
ไม่เป็น "นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน" ตามกฎหมายไทย	92
4.3.3.3 ผลของการที่บริษัทจำกัคที่ก่อตั้งหรือถือหุ้น โดยองค์กรปกครอง	
ส่วนท้องถิ่นไม่เป็น "นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน"	
ตามกฎหมายไทย	93
4.4 บริษัทจำกัดแห่งแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	97
4.4.1 ประเภทกิจการและวัตถุประสงค์ของบริษัทจำกัด	97
4.4.2 ลักษณะการบริหารและคำเนินงานของบริษัทจำกัด	98
4.4.3 ความสัมพันธ์ในการจัดตั้งและคำเนินงานของบริษัทจำกัดกับรัฐ และ	
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	98
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย 5.1 ปัญหาในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วน	
ท้องถิ่นในประเทศไทย	101
5.1.1 ปัญหาในการก่อตั้ง หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด	101
5.1.1.1 พิจารณาถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
5.1.1.2 พิจารณาถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายในการก่อตั้ง	101
หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด	104
5.1.2 ปัญหาในการบริหารและคำเนินงานของบริษัทจำกัด	
5.1.2.1 พิจารณาถึงปัญหาในการบริหารและคำเนินงานของบริษัทจำกัดตาม	
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	105
5.1.2.2 พิจารณาถึงความสัมพันธ์ในการบริหารและคำเนินงานของบริษัทจำกัด	
กับรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
5.1.2.2.1 ความสัมพันธ์กับรัฐ	
5.1.2.2.2 ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	

5.2 แนวทางในการก่อตั้ง ถือหุ้น และคำเนินงานบริษัทจำกัดขององค์กรปกครองส่วน	
ท้องถิ่นในประเทศไทย	
5.2.1 วิธีการก่อตั้งบริษัทจำกัด	112
5.2.1.1 ขั้นตอนการขอความเห็นชอบในเบื้องต้น	
5.2.1.2 ขั้นตอนการก่อตั้งบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	.116
5.2.2 วิธีการถือหุ้นในบริษัทจำกัด	122
5.2.2.1 ขั้นตอนการขอความเห็นชอบในเบื้องต้น	. 122
5.2.2.2 ขั้นตอนการถือหุ้นในบริษัทจำกัคตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	. 126
5.2.3 วิธีการบริหารและคำเนินงานของบริษัทจำกัค	128
บทที่6 บทสรุปและเสนอแนะ	131
รายการ อ้างอิง	139
ประวัติผู้เขียน	145